

Snes Millioner. Jeg antager, vi naa op til et Budget paa 31 à 32 Mill. Kr. for Aarene 1909—10, 1910—11 og 1911—12.

Jeg vil gøre en Bemærkning til § 27 II., hvis Udgift jeg altid regner med til de egentlige Udgifter og ikke til Kapitalanlæg. Paa Statsaktivterne: Jernbaner, Bygninger o. s. v., have vi jo ingen Afskrivning, og det er derfor rigtigt at betragte § 27 II. som en Afskrivningskonto. Den er i Regelen stor, omtrent 10 Mill. Kr., somme Tider 15 Mill. Kr. Nu gaar der Rygter om, at der skal spares stærkt paa § 27 II., men de Herrer skulle betragte Budgettet ikke fra det enkelte Aars Standpunkt, men som et fortløbende Budget, og naar de gøre det for 8—9 Aar ad Gangen, skulle de vel kræve Sparsommelighed, men ikke ved at kræve det enkelte Aar eller som et Krav, der rejses i Anledning af daarlige Tider. Thi det Krav maa honoreres lige saa godt i daarlige Tider som i gode Tider. Staten bør snarere være „ødsel“ i de daarlige Aar, naar den private Virksomhed hviler. I den Henseende er jeg enig med Finansministeren, der forleden Dag erklærede, at man var villig til at gaa frem paa dette Punkt, fordi det, i det Øjeblik al privat Virksomhed hviler, er rimeligt, at Staten forcerer de Arbejder, den alligevel skal have udført. Ja, den ærede Finansminister sidder desværre ikke til den Tid, saa at hans Løfte kan have noget videre at sige, men hvis mod Forventning Finansministeren lever — Ministeren er jo ikke længere nogen ung Mand — og er Minister, vilde jeg gerne have et Løfte af ham om, at han til Gengæld vil spare med Hensyn til § 27 II. i de gode Aar. Der ved bliver han i god Kontinuitet med forhenværende Minister Hages Stilling. Han var meget sparsommelig paa § 27 II. i nogle af de allerbedste Aar, vi have havt, og jeg tror, som sagt, det er rigtigt at spare i de gode Aar og til Gengæld at forcere i de daarlige Aar.

De samlede Udgifter vare i 1900: 73 Mill. Kr., i 1905—06: 81 Mill. Kr., i 1907—08: 90 Mill. Kr. og i 1908—09 103 Mill. Kr. Det er en meget stor Udgift, naar vi tage §§ 11—26 plus § 27 II. — § 27 I. og § 27 III. ere ikke egentlige Udgifter, men Afbetalinger. — Hvad Overskuddet angaar, have vi været vante til et meget stort. I 1905—06, 1906—07 og 1907—08 har efter den Maade, hvorpaa jeg altid har regnet, det virkelige Overskud været 6½ Mill. Kr. aarlig. Naar vi tage § 27 II. som en Udgift, men ikke

§ 27 I. og III, bliver det i de sidste 3 Aar omtrent 20 Mill. Kr.s Overskud. Det er altsaa et meget stærkt Pulver at faa, naar vi herefter i 1908—09 gaa ned til et Underskud paa 10½ Mill. Kr. Det er, som sagt, første Gang i lange Tider, at vi have haft Underskud. Det er alt sammen en Følge af, at de civile Udgifter ere stegne med 6 Mill. Kr., de militære Udgifter i sidste Aar med 1½ Mill. Kr. og Udgifterne paa § 27 II., altsaa til Jernbane- og Havnebygning, med 5½ Mill. Kr. Endelig ere Indtægterne faldne paa Grund af, at Jernbane-, Post- og Telegrafvæsenet har givet mindre.

Jeg vender mig derefter til Tanken om en Reduktionskommission, og jeg vil sige, at jeg ogsaa vil være glad, hvis den kan gennemføres. Der er mange Punkter, hvor det vilde være heldigt. Der staaer mange Folk paa Finansloven, fordi de nu en Gang ere komne der, uden at man rigtig ved, hvorfor de længere staaer der. Jeg har Gang paa Gang set ukendte Digtere og Musikmennesker der, og efter Finansloven at dømme er dette Land vidunderlig højt begavet. Ligeledes er der paa Landbrugets Konto mange Poster, som i hvert Fald jeg tror — og det er bekræftet af mange Landmænd — ere af samme Art. Bevillingerne til Husdyravlen have f. Eks. været stadig stigende. Naar Folk først en Gang have faaet dem, vedblive de at faa dem, og der er her en Ting, som jeg ikke kan lade være med at sige, at naar man begynder at give en Bevilling for at støtte og ophjælpe et Erhverv, skulde det dog være Meningen, at Bevillingen skulde gøre Nytte; men hvis den gør Nytte, skulde den forsvinde den Dag, den blev overflødig, men jeg har sjælden set en Bevilling, der har gjort den Nytte, at den er bleven overflødig. Derfor kan det være ret heldigt at faa denne Revision.

Med Hensyn til Fremtidens Indtægter vil jeg sige, at De maa paase, at Domænerne og de Forretninger, som Staten driver, betale sig. Det gælder baade for Kommunerne og Staten, at vi maa sige: Vi have Valget enten mellem Skatter paa alle Borgere eller ogsaa at udnytte de af Staten drevne Erhverv saaledes, at de betale sig; et tredie gives ikke. Jeg ved godt, at saa snart Staten har et Erhverv, er der mange Mennesker, der sige, at Staten skal tage saa lidt som muligt for, hvad den præsterer. Hvis dette Erhvervs Interesse kolliderer med de private Interesser, ere vi valgte af Væl-